

Ride

Rissa tridactyla

Ryta

Kittiwake

Riden er en af verdens talrigeste mågearter. Den yngler i Nordatlanten og det nordlige Stillehav. Riden yngler i kolonier på fjeldsider og er en almindelig ynglefugl på Færøerne med en bestand på cirka 160.000 par. Den forekommer også almindeligt som træk- og vintergæst.

Riden kan betragtes som en indikator for havmiljøets produktivitet og tilstand (Frederiksen m.fl. 2008), og på Færøerne overvåges bestanden på Skúvoy nøje (Olsen 2007). Den europæiske bestand voksede i perioden 1900-1970, muligvis som følge af en stigende

mængde fiskeriaffald. Men siden 2000 har bestanden være i tilbagegang i de fleste lande (TemaNord 2010). På Færøerne har riden før i tiden været en almindelig fangstfugl/jagt fugl, men jagten er i dag begrænset til nogle få lokaliteter og er alene rettet mod rideunger (Svabo 1976, Nørrevang 1977). En del rider fanges fortsat fra fiskeskibe som bifangst. De ældre rider regnes for en delikatesse, og en del genmeldinger er fra fangst af disse. Før i tiden blev rider også brugt som fiskemaddning.

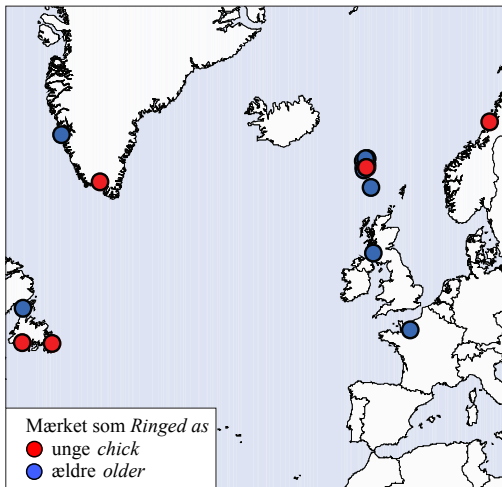

Fig. 1. Samtlige genfund af ride ringmærket på Færøerne (n=23). All recoveries of kittiwakes ringed in the Faroes (n=23).

Fakta Facts

Mærkninger *Birds ringed* 1.024
- heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 345 (34%)

Genmeldinger *Recoveries*
Antal genmeldinger *No. of recoveries* 23
- heraf udenfor Færøerne *Recovered abroad* 8
Antal fugle *No. of individuals* 23
- heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 8 (35%)
Genmeldingsandel *Proportion recovered* 2,3%
Mærket i udlandet og genmeldt på Færøerne
Ringed abroad, recovered in the Faroes 125

Ekstremer *Extremes*
Højeste alder *Oldest bird* 9 år 0 mdr.
Længste afstand *Longest distance*

Nordligst <i>Northernmost</i>	Canada Canada 3.460 km
Sydligst <i>Southernmost</i>	Norge Norway (64°55'N)
Østligst <i>Easternmost</i>	Canada Canada (47°31'N)
Vestligst <i>Westernmost</i>	Norge Norway (11°30'E)
	Canada Canada (57°22'W)

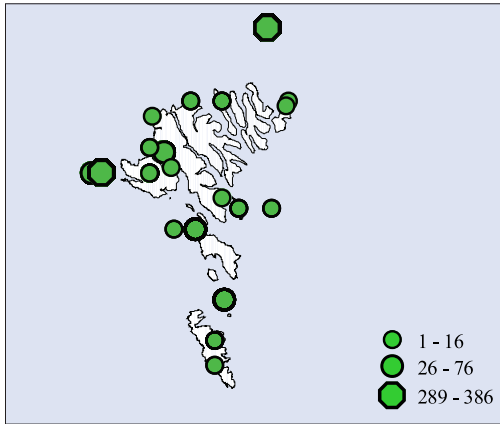

Fig. 2. Mærkningslokaliteter for ride ringmærket på Færøerne (n=956). Ringing sites of kittiwakes ringed in the Faroes (n=956).

Mærknings- og genmeldingsdata

1.024 rider er ringmærket på Færøerne fordelt på en lang række lokaliteter (fig. 2). Flest er mærket fra skib 10-14 sømil nord for Viðoy (386) og på Mykines (289). 68 fugle er mærket på en ikke nærmere angivet lokalitet. Den første ride blev mærket i 1933 (Mykines), og flest er mærket i årene 1956 (198), 1993 (124) og 1995 (85) (fig. 4). Ringmærkningen falder i to perioder: fra 1. december til 4. april (n=342), med kulmination ultimo marts, og fra 9. juni til 21. september (n=680), med kulmination medio juli. Blandt aldersbestemte fugle (n=962) var 36% unger, 1% unfugle (1k) og 63% ældre fugle (2k+).

Med 23 genmeldinger er 2,3% genmeldt, hvoraf 12 er mærket fra skib nord for Færøerne. 125 rider ringmærket i udlandet er genmeldt på Færøerne (fig. 6).

Træk, overvintring og spredning

Der er to genmeldinger af rider mærket som unger og genmeldt samme efterår: én, mærket 20. september 1936 på Nólsoy, blev fundet død 25. september 1936 på mærkningsstedet,

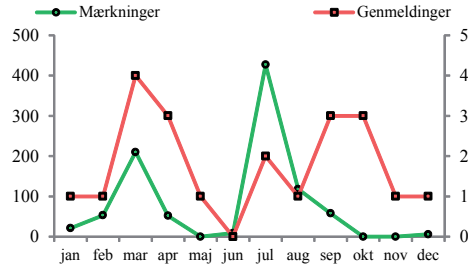

Fig. 3. Mærknings- og genmeldingsmåned for ride ringmærket på Færøerne. Month of ringing (green circles) and recovery (red squares) of kittiwakes ringed in the Faroes.

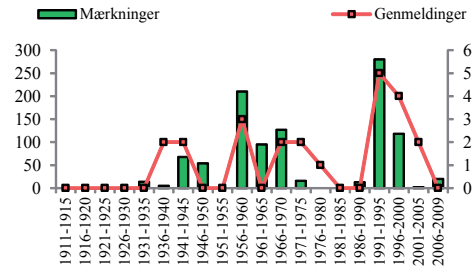

Fig. 4. Mærknings- og genmeldingsår for ride ringmærket på Færøerne, i femårsperioder. Year of ringing (green bars) and recovery (red squares) of kittiwakes ringed in the Faroes (five-year periods).

og én, mærket 31. juli 1970 på Mykines, blev fundet død 27. oktober 1970 i Conception Bay, Newfoundland, 3.234 km vestsydvest for mærkningsstedet (svarende til en træk hastighed på 37 km/døgn). Tilsyneladende trækker færøske fugle i en vestsydvestlig retning om efteråret.

Alle fugle genmeldt fra Newfoundland og Grønland er fundet om efteråret mellem 1. september og 30. november (fig. 5). Den længste afstand blev tilbagelagt af en unge mærket 4. august 1965 på Mykines, som blev genmeldt 30. oktober 1967 på Ramea, Newfoundland, 3.460 km vestsydvest for mærkningsstedet. Den eneste genmelding fra Norge er en fugl mærket som unge 3. august 1942 på Mykineshólmur,

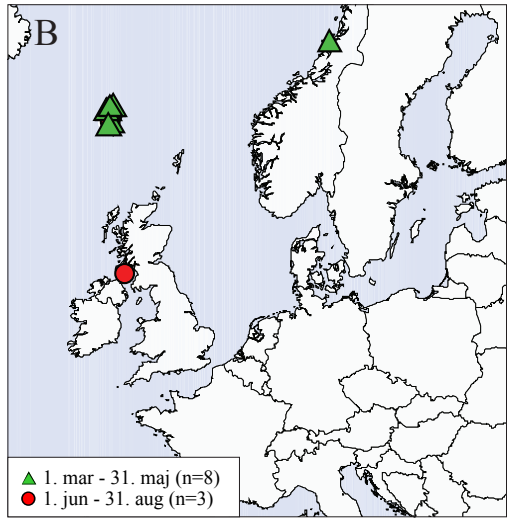
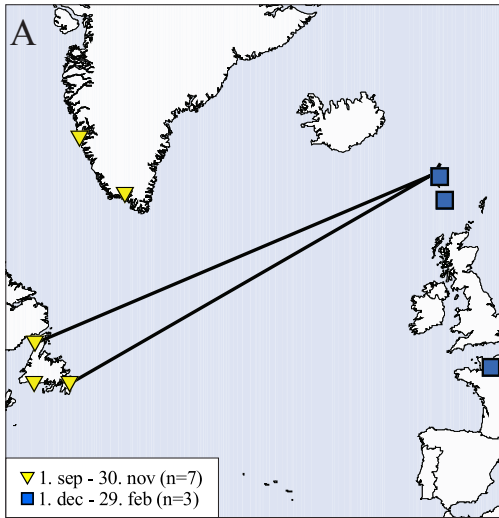

Fig. 5. Genfund i A) efterårs- og vinterperioden og B) forårs- og yngleperioden af ride mærket på Færøerne. Linjer angiver direkte efterårstræk. Recoveries during A) autumn and winter and B) spring and breeding season of kittiwakes ringed in the Faroes. Lines indicate direct autumn migration. White circles indicate uncertain recovery date.

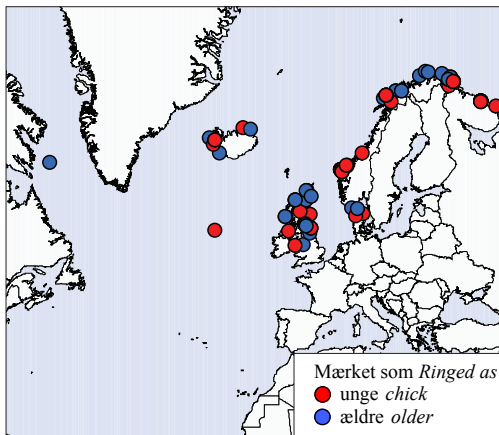

Fig. 6. Mærkningslokaliteter for ride ringmærket i udlandet og genmeldt på Færøerne (n=125). Ringing sites of kittiwakes ringed abroad and recovered in the Faroes (n=125).

som blev fundet død 14. april 1943 i Måneset, Norge, 996 km østnordøst for mærkningsstedet.

Fra vinterperioden (december-februar) er der tre genfund (fig. 5A), to ved Færøerne og et ved England.

Blandt fugle mærket som unger er én genmeldt i yngletiden to eller flere år efter mærkningen: Fuglen blev mærket 11. juli 1956 på Mykines og skudt 5. juli 1958 lige uden for Velbastað, 44 km fra mærkningsstedet.

Rider ringmærket i udlandet og genmeldt på Færøerne (fig. 6), kommer fra Norge (56), Storbritannien (42), Rusland (14), Island (10), Danmark (2) og Canada (1). Af udenlandske genmeldinger på Færøerne i ynglesæsonen (1. juni – 31. august) er syv fugle mærket i Storbritannien og én på Island. Genmeldinger om vinteren (1. december – 28. februar) gælder fugle mærket i Norge (22), Storbritannien (19), Rusland (7), Island (5) og Labrador, Canada (1).

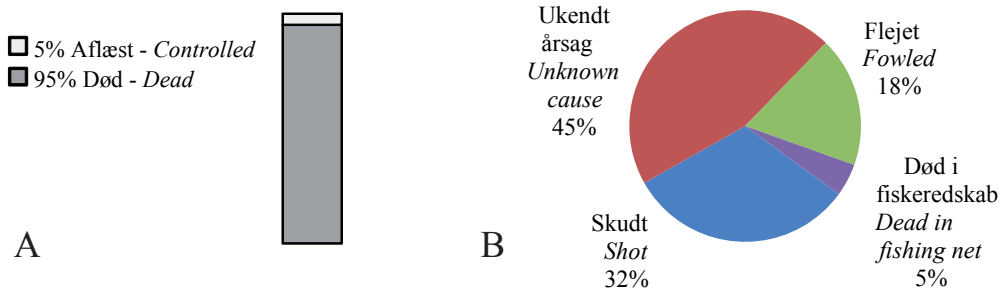

Fig. 7. A) Genmeldingsårsager (n=21) og B) dødsårsager (n=20) for ride ringmærket på Færøerne. Cause of A) recovery (n=21) and B) death (n=20) of kittiwakes ringed in the Faroes.

Genmeldings- og dødsårsager

Hovedparten af genmeldingerne drejer sig om fugle, der er døde (95%) (fig. 7A). Den primære dødsårsag for ringmærkede rider er jagt og fangst (fig. 7B). Rider fanget med jagt for øje (11) inkluderer otte fanget på Færøerne, en skudt i Frankrig, en på Grønland, og en i Newfoundland. Ældste genmeldte ring var ni år, men da fuglen blev mærket 23. marts 1995, var den mindst to år gammel. Fuglen blev flejet 25. marts 2004 og blev således mindst 10 år og 9 måneder.

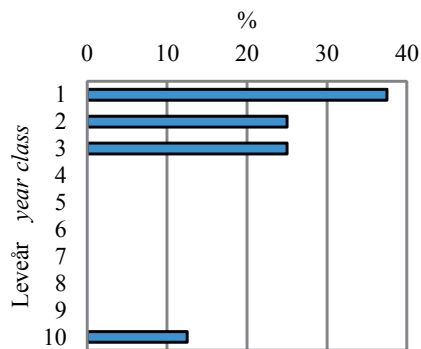

Fig. 8. Aldersfordeling af rider mærket i deres første kalenderår og genmeldt som døde (n=8). Distribution by year-class of kittiwakes ringed in their first calendar year and recovered dead (n=8).

English summary

Kittiwake is an abundant breeding bird in the Faroes, with estimated 160,000 pairs. It is also a common visitor on migration and during winter in the Faroes. 1,024 kittiwakes have been ringed in the Faroes, mainly in two separate periods, December-April and June-September. 36% were ringed as chicks, 1% as first-calendar year birds and 63% as older birds. There are 23 recoveries of kittiwakes ringed in the Faroes, 8 of them from abroad. There is a single recovery of a bird ringed as a chick and recovered after two years or more. There is no winter recoveries of Faroese ringed kittiwakes. 125

kittiwakes ringed abroad have been recovered in the Faroes, they had been ringed in Norway (56), Britain (42), Russia (14), Iceland (10), Denmark (2) and Canada (1). Recoveries in the Faroes of foreign birds during the breeding season come from Britain (7) and Iceland (1). Foreign recoveries during the winter are from Norway (22), Britain (19), Russia (7), Iceland (5), and Labrador, Canada (1). The main causes of recovery are hunting, either by shooting (32%) or capture (18%), and accidental death in fishing equipment (5%).